

4. Ситдикова І. Комп'ютер поспішає на допомогу. Іноземні мови в навчальних закладах. 2014. №1. С.116-119.

Ветлянчук Денис Миколайович

здобувач вищої освіти 1 року навчання за другим (магістерським) рівнем історико-філологічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м. Рівне

Науковий керівник: доц. М.А. Пабат

**СОЦІОКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ
ЗАСОБАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти [3] визначають пріоритетні напрямки навчання іноземної мови, спрямовуючи діяльність учителя на формування комунікативної компетенції учнів та можливі шляхи активізації процесу мовлення іноземною мовою. Одним із компонентів комунікативної компетенції є соціокультурна компетентність, під якою можна розуміти систему уявлень про основні національні традиції, звичаї та реалії країн, мова яких вивчається, а також систему умінь і навичок адекватно поводитися, використовуючи ці знання.

На сучасному етапі суспільного розвитку все більшого значення набуває соціокультурна компетентність його учасників. Вона являє собою набуття культурних і духовних цінностей свого та інших народів і є інструментом для формування особистості, орієнтованої на мультикультурне спілкування, усвідомлюючої взаємозалежність і цілісність світу та необхідність міжкультурної співпраці для вирішення глобальних проблем.

Соціокультурна компетентність - засвоєння культурних і духовних цінностей свого та інших народів; естетичному, морально-етичному розвитку сприяють норми, що регулюють відносини між поколіннями, статями та націями.

Деякі стратегії та техніки використовуються для формування та розвитку соціальної та культурної компетентності учнів у процесі вивчення англійської мови, зокрема:

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

- порівняльний підхід, що базується на порівняннях і включає різноманітні дискусії. У класі розглядається культура і традиції країни, мова якої вивчається, відносно національної культури;
- підхід «важких випадків», який має на меті підкреслити різницю між вербальним і невербальним спілкуванням. У цьому підході учням дається опис ситуації, в якій співрозмовники неправильно розуміють один одного через культурні та ідеологічні відмінності;
- метод «короткий виклад традиційних аспектів». Він підкреслює культурні відмінності між двома країнами;
- використання автентичних пісень на заняттях з англійської мови;
- проведення нетрадиційних уроків, включаючи вивчення церемоній і звичаїв англомовних країн;
- навчитися вільно говорити та розмовляти англійською мовою;
- використання автентичних документів, таких як меню, оголошення, реклама;
- рольові ігри;
- використання автентичного відеоматеріалу [1, с.84].

При виборі форм та методів роботи, учителю слід урахувати вікові та індивідуальні особливості учнів .

Учні основної школи відчують значні зміни у роботі мозку. Мислення більш формальне, однопланове, зріле. Удосконалюється здатність до абстрактного мислення, залежно від останнього змінюється співвідношення між конкретно-образним мисленням і абстрактним на користь останнього. Уява школяра знаходить щось нове – критику. Середній шкільний вік є найбільш сприятливим для розвитку творчого мислення. Розвиток мислення нерозривно пов'язаний зі змінами мовлення підлітка. Має помітну тенденцію до пояснень, вагомих доказів, оцінки доказів. Найчастіше зустрічаються речення зі складною синтаксичною структурою, мовлення стає образним і виразним.

Таким чином, доцільно заохочувати учнів основної школи розв'язувати проблемні завдання, робити порівняння, визначати основні ідеї, знаходити подібності та відмінності, а також встановлювати причинно-наслідкові зв'язки,

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

використовувати автентичний аудіо- та відеоматеріал філософського забарвлення [2, с.118].

Виходячи з вищесказаного, ми вважаємо важливим використовувати наступні стратегії та види діяльності під час роботи з учнями основної школи, як-от: рольові ігри, які передбачають особисту участь, більше порівняльний підхід до всього досвіду з обговоренням та вираженням особистої думки; автентичні багатофункціональні пісні; використання елементів відео та автентичного тексту; навчання мовленнєвого етикету; проведення нетрадиційних уроків.

Формування соціальної компетентності на основі лексики соціального та культурного змісту на заняттях англійської мови має здійснюватися за алгоритмом, який враховує цілі навчання на кожному етапі та включає мовні та мовленнєві вправи, які виконують деякі з них.

На підготовчому етапі вчитель аналізує відібрані матеріали щодо соціокультурної складової, узгоджує її використання на уроці. Через семантичну лексику соціокультурного змісту вчитель активізує базові знання учнів. На етапі рецептивно-репродуктивного тренування передбачається створення стереотипів вживання лексики соціокультурного змісту на рівні фрази. Метою етапу комунікаційної практики є самостійне використання мовних особливостей у будь-якому виді мовленнєвої діяльності.

Вчитель англійської мови зобов'язаний вміло об'єднувати національні культури країни та, де це можливо, брати участь у науково обґрунтованому обміні та взаємодії, щоб навчати учнів шукати нові підходи до культури людей, мова яких вивчається; підкреслюючи важливість побудови системи ціннісних пропозицій з точки зору створення філософії навчання та виховання молоді.

Таким чином, основною метою навчання англійської мови є формування в учнів комунікативних навичок та соціокультурної компетенції, невід'ємною частиною яких є комунікативні уміння, що ґрунтуються на мовних знаннях і вміннях.

Розвиток соціокультурної компетенції залежить від соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, які інтегрують людину в чужу країну і сприяють її соціалізації в новій для неї країні. Виходячи з вищесказаного, ми усвідомлюємо, що необхідно й надалі розвивати соціокультурну компетенцію учнів, спираючись на досвід педагогів,

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

використовуючи інформаційно-комунікаційні технології, наочний, роздавальний матеріал соціокультурного забарвлення.

Список використаної літератури

1. Берегова О.М. Комунікація в соціокультурному просторі України: технологія чи творчість? Київ: НМАУ ім. П.І.Чайковського, 2006. 388 с.
2. Березенська Л., Сіваєва Н. Як сформувати лексичну складову соціолінгвістичної компетенції: алгоритм для вчителя. Іноземні мови в навчальних закладах. 2017. № 1. С.118-120.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наукова редакція українського видавництва Доктор педагогічних наук, професор С.Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.

Денисюк Ольга Вікторівна

здобувачка вищої освіти 1 року навчання за другим (магістерським) рівнем історико-філологічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м. Рівне

Науковий керівник: к.пед.н., доц. І.Ф. Будз

НАВЧАННЯ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОГО ЧИТАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В 5-МУ КЛАСІ

Мета вивчення іноземної мови взагалі, і практична мета вивчення цього предмету зокрема, довгий час зводилася до розвитку усно-мовленнєвих умінь. Інші види мовленнєвої діяльності вважалися такими, що сприяли навчанню, і вводилися до навчальної програми лише після тривалого усного вступного курсу, що призводило до методів навчання читання та письма залежно від рівня сформованості вмінь усного мовлення.

Потреба суспільства в кваліфікованих фахівцях з усної та письмової форм іншомовного спілкування призвела до наукової роботи, яка демонструє можливість вивчення зв'язків між різними видами мовленнєвої діяльності з самого початку вивчення іноземної мови, що з одного боку, зумовлювало незалежність у розробці кожного з них, а з іншого боку, вони повинні були використовувати однакову лексико-граматичну базу.